

HRVATSKA RIEČ

PREDPLATA: Za ŠIBENIK i AUSTRO-UGARSKU sa dostavom u kuću mješecno K 1:25, godišnje K 15.—. Za INOZEMSTVO suviše poštara. — Plativo i utuživo u Šibeniku.

POJEDINI BROJ 10 PARA.

VECERNJI LIST
Izlazi utorak, četvrtak i subotu
Telefon br. 31. — Čekovni račun 71.049

UREDNIČTOV I UPRAVA „Hrvatske Rieči“ nalaze se u „Hrvatskoj Tiskari“ (Dr. Krstelj i drugi). — Rukopisi ne vraćaju se. — Nefrankirana pisma ne primaju se. — Tisak „Hrvatske Tiskare“ (Dr. Krstelj i drugi). — Vlastnik, Izdavatelj i odgovorni urednik JOSIP DREZGA.

OGLASI PO CIENIKU.

God. IX.

ŠIBENIK, četvrtak 13. veljače 1913.

Broj 794

Novi mornarički plan Italije.

Odgovor na englezko-njemački sporazum.

Rim, 13 veljače. (Brz. „Hrv. Rieči“). Admiralsko vijeće zaključilo je na jučer obdržanoj sjednici novi plan za talijansku ratnu mornaricu. Ovaj novi ratni plan ide za povećanjem ratne mornarice, u koju svrhu imalo bi se potrošiti više stotina milijuna lira.

Karakteristično je, da ovaj zaključak talijanskog admiralskog vijeća pada odmah iza kako se pronieše ozbiljni glasovi o sporazumu između Englezke i Njemačke u pogledu naoružanja na moru.

Grozničava ova utakmica između velikog britanskog i njemačkog carstva, koja već dulje vremena traje, imala je u čitavoj Evropi kobne posljedice. Ogorični troškovi, koje izazivali svedj rastući zahtjevi vojnih uprava, tiše kô mora finansijsku snagu pučanstva i svjet zeka zebnjom u srcu, kako će od časa na čas pod tretatom tog vremena doći do obće gospodarske katastrofe.

Nego bilo je i u Englezkoj i u Njemačkoj i danas ima državnika koji uvijaju bezumnost ove utakmice; nalazio se čak onih te uvidjahu, da između Englezke i Njemačke ima manje opreke u interesima nego li između tih država i drugih vlevlasti. Pred dve godine sir Edvard Grey naglasio je, kako bi bilo poželjno da između Njemačke i Englezke dodje do nekog sporazuma u naoružavanju na moru. Službena Njemačka prihvatala je to mnjenje, ali dogodjaj sive to poremetiše i malo te nije između tih dviju država došlo do rata. Program Englezke je bio da na svaki novi ratni mješmački brod sagradi svoja dva. Lord Churchill je kasnije izjavljivao, da bi se Englezka zadovoljila razmjerjem 16:10, to jest na 16 novih englezkih ratnih brodova da ih Njemačka gradi 10.

Sada su evo pred par dana novi njemački ministar ratnih posala von Jagow te ministar mornarice von Tirpitz izjavili u proračunskom odboru, da bi se Njemačka zadovoljila razmjerom predloženim od Njemačke. Javno mnjenje je ove izjave primilo simpatično, ali je još uvek veliko pitanje, da se od izmjene mnjenja predje na djelo i dodje do sporazuma.

Eventualni englezko-njemački mornarički sporazum ne bi ostao bez posljedica i za ostale države. Kako prvi znaci kažu, te posljedice bili bi sve prije nego blagovorne. U prvome redu takav sporazum ticalo bi se Francuzke, koja je dosada, uslijed sporazuma s Englezkom, držala Njemačku na moru u šahu. Izgubiv u Englezkoj dosadanji svoj oslon, Francuzka bi gledala da se inače osigura, u prvom redu još obsežnijim i bržim povećanjem svoje flote. Nadalje bi bila englezko-njemačkim sporazumom pogodjena Rusija, osobito u svojim težnjama na Perziju.

Potezi sa sela.

Napisao Don M. Vežić.

I. Maslinone tone.

Lani me, licem na Sv. Kornelija i Ciprijana, na 16. mjeseca rujna, što pronesoše, što doturaše i noge u polje dokotrljaše.

Ispod gustoga maslinika, cikom uz „Jaružne Gaje“, nailak stupam, glavom sam polegušio, a ponad sobom pomnjim, da mi ne zapne crna kapa za gusto maslinovo granje i kiće. Ne će, znam ja za to, zapeti za nj sрпастa i bujna rudasta kosa, jer je to cvijeće spržila i odnijela slana briga i starosti, a radosti pogotovu ne povratile.

Apsalom je to bio noćnog kraljeva roda i poroda, dok mene na ovome svijetu prva polegušica primila i iščekala i u njozi bukova bešika odnjihala, a strunjča i klašnja otpajala, pa eto tamo — na kraljevskoj se glavi vlat do vlati u vitice i pletenice kra-

Viest, koja dolazi iz Rima, tumači kako talijanski mjerodavni krugovi shvaćaju ovaj najnoviji englezko-njemački flirt. Logična posljedica ograničenja naoružanja Englezke i Njemačke bila bi, da i između Italije i Austro-Ugarske dodje do nekog vlog mornaričkog sporazuma. Naprotiv vidimo obratno, da Italija stvara nove obsežne mornaričke planove i da urgira njihovo oživljavanje. Istina, nov položaj, koji je Italija osvojenjem Tripolisa dobila na Sredozemnom moru, traži i u njenim mornaričkim prilikama novih zahtjeva i za ogromnu tripolitansku obalu sigurne zaštite. To ipak ne bi smetalo da u savezničkom odnosu sa susjednom državom dodje i do nekog sporazuma koji bi ograničio upravo sunovratno naoružavanje te narodima obih država bar za stanovito vrieme donio sredjenje i mirnije odnosa.

U mrkim bilježima razvija se ideja englezko-njemačkog sporazuma i sva je pričika da bude pokopana ili da bude ključ novih konstelacija i grupisanja te novih borba.

O uniji između Crnogore i Srbije.

Zagrebački „Srbobran“ prima sa Cetinje dne 7 ov. mj.:

Ideja unije između dvije srbske kraljevine, Srbije i Crne Gore, nije napuštena iako se o njoj sada mnogo ne razpravlja u javnosti. Sadašnji moment nije uobičajzgodan za takve razprave. Jasna je stvar, da pitanje unije ne može postati aktuelno sve dotele, dok se ne svrši rat, ne podiele osvojeni teritorij od Turske među balkanske države i ne svrše oni poslovi, koji su u vezi s pitanjem unije.

U Crnoj Gori nemaju valjda nikoga, tko bi načelno bio protiv unije. Govori se doduše, da u tom pitanju postoji razlika između mladje i starije generacije, jer je mladja za uniju, a starija protiv nje. Ali u stvari nema u načelnom pitanju nikakve razlike, jer ovdje svi uvidjaju, da se dvije srbske države, koje će imati zajedničku granicu, ne mogu ograditi kinezkim zidom jedna od druge i da ne mogu biti jedna drugoj onako tude, kao što to mogu biti države, koje nastanjuju sasvim različiti narodi. Osim toga uvidjaju ovdje svako, da se protiv ideje unije nijedna vlada ne može dugo s uspjehom boriti, jer će tu ideju nositi narod i on će pokositi svakoga, tko bi joj neprijateljski stao na put.

Ovdje se čak očekuje, da će balkanski narodi poslije rata stvoriti neku zajednicu, odnosno da će balkanskog savezu, koji ih je oslobođio, dati neku stalnu formu.

Udržene u savez biti će balkanske države jedna velika sila, o čijim će zahtjevima i sama Evropa morati da vodi računa. Kad se ovdje tako pravilno shvaća potreba balkanskog saveza, pogotovo se mora sa specijalnog srbskog gledišta osjećati potreba

ljevski svela, a amo na koločastu vratu strši gola čelavica; u njojzi, da je ulja, bilo bi i posvjete; a ovako se — eto jedno s drugim, prst u prst, izjednačilo; izdvora golo, iznutra suho, pa ni proljeća nigda nizeleni....

Ko juče pomamila se bila i upalila žestoka južina, sve, bi reći, odnese, a u oči prašinu siplje i oko glave šuška ko oko prazne sprvice. Strunula južina i pomlatila pustu maslinu — ta ko luga je ispred tebe po zemlji.

Kad se uspeh drumu povisočije i na samar mu uzjašio, obazrih se i za sobom bistrim okom zasižem, što sam za legiju ostavio. Nu ni ono mi preda mnom ne će zamračiti očnjega vida, već ja zatišio i pri kraju, do krajeve ceste, očima zamjerih Ivanicu Šiljkovu, zakonitu udoviju pokojnog Martina Šiljka. Povaljala se pod krošnatu i gustu maslinu na svojoj baštini i

Obsada Skadra.



Nakon što je rat svom žestinom nastavljen, Crnogorci, pojačani srbskim četama, nastavili bombardiranje Skadra. Njihovo nastojanje dosad je okrunjeno znatnim uspjehom. Utvrde veliki i mali Bardanjol te jedan dio Tarabosa u njihovim su rukama

Turci su imali velikih gubitaka.

Današnja naša slika prikazuje nam sadanji položaj Skadra.

Beč, 13 veljače. Po izvješćima konzula u Skadru, nije istinita vjest sa Cetinja, da su Malisori pritekli u pomoć Crnogorcima.

U Skadru je velika oskudica. Buktivi su u gradu nemiri i ulične borbe.

Jučer je — po nekim vistemima — došlo do ponovne bitke pred Brdicom. Potankosti fale.

uže zajednice između dvije srbske države, koje će poslije rata zavisiti jedna od druge. Svako ovdje instinktivno osjeća, da će Srbija i Crna Gora biti mnogo jači faktori i u internacionalnoj politici i u okviru balkanskog saveza, ako stvore uniju između sebe, nego ako budu sasvim samostalne jedna prema drugoj i upućene svaka samo na svoju snagu. Potreba unije izkače pred oči naročito onda, ako se uzme u obzir ono ogromno povećanje, koje će poslije rata dobiti Bugarska. Ne treba biti naivan, pa računati, da će sklad između balkanskih država biti uvek podpun i nepomučen. A za slučaj kakvog nesklada trebat će balkansko Srbovstvo da jedinstveno izstupa, što će biti samo onda moguće, ako dve srbske države, koje to Srbovstvo obuhvaćaju, stupe u neku državopravnu zajednicu.

U koliko ovdje ima različitih pogleda na uniju, može se to odnositi samo na pitanje, kakav karakter treba da ima unija. Ali se o tim različitim pogledima ne može govoriti, kad stvar još nije izšla iz kruga običnih razmatranja. Jedna depeša iz Parizajavlja, da Crnogorci pitanje unije čine za-

visnim od toga, koliki će teritorij dobiti poslije rata, a naročito od toga, da li će dobiti Skadar. Prema toj depeši, Crna Gora će se sasvim stopiti sa Srbijom, ako ne dobije Skadar. Mogu vas uvjeriti, da ovdje nitko ne sumnja u to, da će Crna Gora dobiti Skadar, koji će naskoro pasti u ruke hrabre srbske crnogorsko-srbijanske vojske. A zatim mogu da kažem, da nitko od ožbiljnih političkih faktora pitanje unije ne misli da veže sa pitanjem objema povećanja, kad između tih pitanja ni politički, ni logički ne postoji nikakva veza.

Na koncu upozoravam, da pitanje unije između Crne Gore i Srbije nije još primilo nikakve konkretnе oblike. To pitanje nije još ni u stadiju oficijelog pregovaranja. Ali se na to pitanje ozbiljno misli u vrlo ozbiljnim političkim krugovima ovdje, koji su kao i sva Crna Gora uvjereni, da od načina rješenja toga pitanja zavisi, kakvu će uloguigrati i koliki će upliv na Balkanu vršiti srpski narod u srbskim državama Srbiji i Crnoj Gori.

— Bome, oče, podne! U koje podne na Veliku Gospu odudari svoje ure, u maslinove bobice počme slaziti ulje i njegovu snagu, a prije te ure, ni u oko što bi kanđ, ne ćeš izazaći, bila ih oka, a deset varčaka.

— A kako ti to znaš?

— Znala je za to moja pokojna baba Marta, pokojnica majka Iva, pa eva iz nje i njihova Ivanica, a po njezinu smrti Bog i crna zemlja, jer ni runa ni zdrave vlati od šugave ovčarne, te ni od mene ni imena ni sjemensa, da mu tajnu odam.

— A je li to baš tako? — ko nedovit će ja.

— Baš tako, kako vam kaže Ivanica, udovica pokojnog Martina Šiljka i vaša — poznate me — župljanka! Niti drugoga pitanje, ni raspitujte, kad vam je Ivanica rekla...

— Pri tome ozbiljno i odumito udari šakom desne ruke o lijevi dlan, ko da hilje-

Na Čataldži.

Uzmak Bugara.

Sofija, 12 veljače. Na bojištu na Čataldži Bugari se povukoše šest kilometara dalje u nove položaje, nakon što su napadaju Turaka na čitavoj liniji suzbili. Jedino je bilo izloženo skrajne bugarsko desno krilo, gdje su čete bile izvrgnute vatri sa turskih ratnih brodova u zaljevu Bujuk-Čekmedž u Marmorskom moru. Gubitci Bugara su neznatni. dočim turski gubitci iznosi više tisuća. ponajviše uslijed vatre od šrapnela koju prouzrokovala bugarska artiljerija.

Carigrad, 12 veljače. Novinstvo slavi držanje turskih četa na Čataldži.

Službeno se javlja, da su Bugari bili prisiljeni uzmaći sa Čataldže.

Sofija, 13 veljače. Kod Bulaira i na Čataldži jučer je bio mir.

Carigrad, 13 veljače. Po izvješćima turskih novina, turskim dobrovoljcima uspješno je iskrcaći se u Midiji te Bugare prisutni iz važnih pozicija.

Sofija, 13 veljače. Po pričanju zabilježenih Turaka saznaće se, da su u bitci kod Oklai sudjelovale 11. i 17. turska pješačka pukovnija, čiji bataljuni broje 2000 ljudi. Turske baterije morali su kod Izredina vući vojnici, jer konji bili iznemogli. U bitkama od subote i nedjelje Turci su imali 50 mrtvih po kompaniji.

Carigrad, 13 veljače. Baterije Čataldži i Jasitepe bombardiraju juče sve do noći bugarske položaje, na što su Bugari napali istočnu turku frontu. Boj je trajao četiri sata. Turci zadržale svoje položaje.

Turski odjeli pričaju, da Bugari utvrdaju Sinelki.

Sjajne bugarske pobjede na Galipolu.

Sofija, 12 veljače. Glavna akcija bugarske vojske usredotočena je na galipolskom poluotoku. Ide se za tim, da se osvoji poluotok i tim učini slobodan prolaz grčkoj vojski kroz Daradeane.

U tom pogledu bilježe bugarske čete nove uspjeha. Naše čete ušančile se u Bulairu u svojim pozicijama. Neprijatelja jučer nije bilo nigdje vidjeti. Bugari sabratiše nakon poznate bitke bješine palih Turaka. Na bojnom polju nadjeno je preko 6000 turskih lješina, medju njima 50 časnika. Drži se da je ranjenih više od 12.000.

ničkim vlastitim i zakonitim muhurom istine potvrdjuje i pečati svoje tvrdnje i navode.

* * *

Naš narod goneta, da su rijetke uljene, a ipak i ove su godine postrkane maslinove grane ako i obrnjegom bobicom.

Samo je jedna i ova, da je Bog visoko, zemlja tvrda, a pod njom počiva Ivanica. Nekako o Svetoj Kati zamjenila ovaj svjet boljim. Pa dok bi se sa te i utješio i smirio, jer svegier za povojem koraca pokrov, dok ga i ne dostigne, migoljš se i svrbi te ta, što Ivanica utočila, Velika Gospa mitila, a ti u neizvjesnosti, tonu li masline i hoće li biti narodu berićeta, kad, da se svratim k prvačnjoj... Bog visoko, zemlja tvrda, a pod njom počiva Ivanica... Zanijemila je i zauvijek utočila, pa ti nema tko dokazati!...

Turski krstaši su čitav dan sipali vatu na levo bugarsko krilo. Pri tom smo imali jednog mrtvog i jednog ranjenog.

Turske čete, koje se bijahu izkrcale u Šarkeju, bijahu od Bugara obkoljene. Medju Turcima nastala je užasna strava. Turci u najvećem neredu stadoše bježati k obali to pod zaštitom topova sa turskih ratnih ladja pobjegoše na prevozne ladje. Bugarska iufanterija neprekidno je na neprijatelja sipala vatru te neprijatelju zadala teže gubitke, koji iznose više tisuća.

U ovoj operaciji osobito se odlikovala brdska artiljerija desne kolone, koja oprezeno prodirala te svojom šrapnelskom vatrom u neprijateljske redove sijala smrt. Bugari su imali samo 100 mrtvih i ranjenih.

Za mir.

London, 13 veljače. Reunija poklinsara, na prekucer obdržavanju konferencije, bavila se pitanjem posredovanja velevlasti za mir. Konačni zaključak bit će stvoren u petak 14. ov. mj.

London, 13 veljače. Misija Hakkipaše ima cilj, da sondira teren kod kabineta Beća i Londona, nisu li mogući pregovori na temelju odgovora koji je dao mladoturski kabinet Šefket paše.

Carigrad, 13 veljače. Misija Hakkipaše ima više privatnog karaktera, da se izpita, jesu li Bugari voljni opet se upustiti u mirovne pregovore.

Bombardiranje Drinopolja.

Carigrad, 13 veljače. Bugari nastavljaju bombardiranjem Drinopolja. Turska posada u Drinopolju odgovara im hitcima iz težkih topova.

Bugarski aeroplani bacaju na Drinopolje bombe, koje ostaju bez ikakva učinka.

Dovoz zarobljenika u Carigrad.

Carigrad, 13 veljače. Jučer je dovedeno amo 120 bugarskih vojnika te tri časnika, od kojih je jedan Rus. Za prevozu je jedan zarobljenik preminuo.

Izjava Šefket paše.

Carigrad, 13 veljače. Veliki vezir Mahmud Šefket paša izjavio je, da nije preuzeo kabinet samo za to da rat nastavi nego i da sklopi mir koji bi odgovarao narodnoj časti. Dok taj cilj ne bude postignut, rat će se nastaviti.

Carigrad, 19 veljače. Ministar unutarnjih posala već tri dana nije se pokazao u ministarstvu. On hoće da demisiora, jer se ne slaže s velikim vezirom u pitanju sklopljenja mira.

Turske vesti o Skadru.

Carigrad, 13 veljače. Crnagora je uzkratila prolaz talijanskoj misiji Crvenog Krsta za Skadar.

Hasan Rizabeg (o kom je govorilo, da je umoren) javlja: Crnogorci nisu u stanju da nastave obsadu Skadra niti su kadri izvesti ikakav napadaj. Srbi uzkratili su im pomoć.

Bugarska i Rumunjska.

Sofija, 13 veljače. Sarafot i Ghika imali su jučer prvi dogovor u pitanju bugarsko-rumunjskog sporazuma.

Beć, 13 veljače. Pogovara se, da je Rumunjska zatražila od Bugarske da još prije priobrije svoju odluku gledje odstupu Slijistre, jer Rumunjska nije voljna dati se i dalje vući za nas.

ŠIBENIK, 13 veljače.

Pravaši na oprez! Kako namjavljuju iz Sinja, počelo se od njeko doba sa strane gg. Marovića i njekih njihovih pomagača po Sinjskoj krajini raditi za njike tajanstvene ciljeve, a sve tobože u ime pravašta i stranke prava. Mi smo u dužnosti upozoriti sinjske pristaše stranke prava, da gg. Marović nemaju nikakvoga prava niti su od ikoga ovlašteni, da u ime stranke prava govore, jer n. pr. gosp. Dr. I. Marović niti je pravaš niti spada u saborskog klubu niti upravi ili bilo kojem tielu stranke prava.

Ovom prigodom upozorujemo pravaš i po ostaloj Dalmaciji da budu na oprezu, jer ima znakova da se sa stanovite strane kuša loviti u mutnom.

Iz hrv. i slov. zemalja.

Jezično pitanje u Bosni.

Sarajevo, 13 veljače. (Brz. „Hrv. Rieči“). Svi saborski klubovi obdržavali su konferencije te zaključili, da nepomično ostaju na svom stanovištu, da hrvatski jezik mora biti i unutarnjim službenim jezikom. Pri tom stratežki i vojni razlozi mogu se uzeti u obzir.

Jedna velika deputacija, sastojeća od predstavnika svih stranaka, ide u Beć i u Budimpeštu da mjerodavne faktore zainteresira za želje sabora.

Slavensko kat. akad. djačtvoto u Gracu za našu Rieku.

Inicijativom hrv. kat. akad. djačtvota u Gracu sazvana je za 10 tek. brojno posjećena i preko očekivanja uspjela prosvjedna skupština slavenskog kat. ak. djačtvota radi odciepljenja Rieke od senjske biskupije.

U ime hrv. kat. narodnog djačtvota govorio je Srećko Bujas, cand. iur., u ime slovenskih kat. akademica Anton Kocke, u ime čeških iur. Ximpler, rusinskih Karola; u ime hrvatskih obrtnika i radnika g. Štefanici; zadnji je govorio slovenski radnik Erman. Na koncu je pročitana i velikim oduševljenjem prihvaćena slijedeća rezolucija:

„Sveukupno slavensko kat. akad. narodno djačtvoto te hrvatsko-slovenski obrtnici i radnici u Gracu najodlučnije protestiraju proti pokušanom odciepljenju Rieke od senjske biskupije, jer u tom činu, pod firmom božožnjih vjerskih interesa, nazivaju samu ojačanje magjarsko-imperialističke politike.“

Isto djačtvo bi bilo u svojim vjerskim idealima duboko povredjeno, kad bi se radi šovinističko-narodnih čežnja ma ikojeg naroda povredilo crveno, naravno i narodno pravo od one strane, koja je kao prva instanca zvana da ga čuva i proširuje.

Sakupljeni konačno upozorjuju mjerodavne faktore, da bi interes Crke i vjere u trojednoj kraljevini bio težko oštecen, ako bi se pokušano odciepljenje izvelo, zašto bi odgovornost nosili samo oni, kojima bi to bilo moguće zaprijeti.“

Književnost.

Časopis „Prosvjeta“. Primili smo prvi svezak „Prosvjete“ za godinu 1913., koji je izšao kao cijela knjiga (bez ikakvih nastavaka), te se može i napose naručiti, a stoji 1 K 20 fl. Prvi svezak sadržaje 12 pjesama, što ih spjevaše najbolji hrvatski pjesnici: dr. Gjuro Arnold, Jovan Hranilović, Vladimir Nazor, Fran Galović, Ilija Despot, Sane Kurjaković, Marin Sabić i drugi. Lijepo su pripovijestili napisali: Ernest Kramberger, Dragan Melkus i dr., dočim su poučne članke priopćili profesori: dr. Oto Kučera, dr. August Langhofer, dr. Rudolf Horvat i dr. Stjepan Vuksan. Dilektantima će dobro doći „Bratić“, vesela igra u jednom činu. Prvi svezak „Prosvjete“ urešen je sa 16 krasnih slika, većinom iz hrvatskih krajeva. „Prosvjeta“ izlazi svaki mjesec kao čitava knjiga. Godišnja joj predplata stoji 14 kruna, a šalje se na upravu „Prosvjete“ u Zagreb, Karićeva ulica broj 20.

Književni poziv. Prvi dana ožujka izlazi štampon moja drama „Banović Krahinja“. Stajat će jednu krunu. Može se naručiti u kojoj od zagrebačkih knjižara i kod mene. — Dr. Milan Ogrizović.

Gospodarski pregled.

Ljubljanska kreditna banka u Ljubljani.

Upravno veće ovog zavoda odobrilo

je u svojoj sjednici od 7. ovog mjeseca

čistu bilancu za godinu 1912. Čist dobitak

iznosi K 664.476.24 (u godini 1911. K

484.240.28). Ujedno je zaključeno, da se

glavnoj skupštini, koja će se obdržavati dne

5. ožujka o. g. predloži: izplaćivati za

godinu 1912. 6% nu dividendu (K 24 po di-

noci), K 141.197.11 dodjeliti rezervnim

zakladama, K 14.724.57 prenjeti na novi račun.

Trgovački ugovor sa Srbijom.

Beć, 13 veljače (Brz. „Hrv. Rieči“). Zajedničko ministarsko veće ustanovit će temeljna načela za upotpunjene trgovackog ugovora sa Srbijom.

Ženski razgovori.

Proljet na moda.

Tajanstveni nagovještaji, koji odaju darove, koje će nam moda ovoga pro-

leća darovati, jasno pokazuju, da neće biti velikih promjena u carstvu muščave mode. Kaputi će biti nešto kraći, a nabori na kaputu doći će nešto više. Donji dio kaputa bit će manje uzak premda će još uviek ostati prilično tiesan. Silueta će dakle u glavnom ostati nepromjenjena. Meki, valoviti štofovi bit će još bogatije nakićeni sa naborima od crepona i muselina, koji će stil 18. veka još jače nagnasiti u modernoj modi.

No pored melodije prošlosti, stupit će i nota sadašnjosti. Utjecaj rata na Balkanu, kome se ne mogu oteti ni nepoličke žene, dobit će infesto u toaletama žena. Bugarsko, srbsko, šta više i rusko narodno odjelo bit će zastupano. Dama, koja voli eksotičnu naranču na svom odjelu, neće ići u zemlju hafiza kao ove zime, da traži perzijske turbane i perzijske ornamente, nego će se nakititi sa šarenim, seoskim, ali ipak apartno ukusnim bojam, koje su česte na slovenskim kostimima. Osobito će se ovaj politički intermezzo proljetne mode opaziti u ručnom vezu. U budoarima izbjiga takodjer „balgarsko pitanje“, naime kako će se snabdjeti sa najlepšim pravim srpskim i bugarskim ručnim radovima. Ruka o ruku sa ljubavlju za vez ide ljubav prema čipkama. Veo od Maline-čipaka, krasni mirisavi zaboruženi sa bogatim naktom od čipaka slit će se u ukrašivanju kaputa u harmoniju. U velikim dučanima za ženska odjela rado se gledaju stare zlatne i srebrenе čipke u bizantijskom stilu, a to je znak, da se bizantski stil opet primiče. Saifetom, muselinom, moarem i nježnim prirodnim tkanicama, uzimat će se kao garniranje mnogo kadife i krsna, da lagana proljetna odjela budi nešto teža. Tako će proljetna sezona doneti sjajne tonove boja, i to ne samo u večernjim toaletama, nego i u toaletama za poslije podne. Prije svega doći će nova nuansa crvene boje, mekan i veoma svijelicav ton. Prsluk će biti nešto dulji nego do sada. U žaketu će biti boleroforme, koje će na stražnjem dijelu biti dulje. Osobito će se rado nositi ruske bluze. U tailormade odjelu nisu dugački kaputi još izumrli.

Što se tiče šešira, može se kazati, da su novi modeli u mnogom zadržali oblike šešira iz vremena drugog francuskog carstva. To su mali razni šeširi sa postrance uzvinutim obodima, a napred i ozad dolje opuštenim, sa cviećem i crnim vrpcama od kadife ukrašeni, koje dosiju sve do bielog omiljenog okovratnika. Najmodernija je forma gornjeg biela šešira okrugla i kao kupola. Cveće ostaje još u većoj mjeri u modi, ali perje i rajske tičice, koje ne može svak dobiti, ostaju ipak najmoderniji nakt šešira. Takodjer ukrašivanja sa obloženom toaletom i čipkama veoma su liepa. Šeširi sa širokim obodima neće posve izčeznuti, jer mnogim licima veoma lijepo pristaju. Među novostima ukrašivanja upadaju u oči veliki cvjetovi, koji su po izgledu kao prirodni, načinjeni od tafeta ili finih čipaka.

Zahvala.

Dužnost mi je da javno zahvalim Uglednom Družtvu „Assicurazioni Generali“ u Trstu radi osobite pospješnosti i obilnosti, kojom mi je bila likvidirana šteta, koju sam pretrpio uslijed nastalog požara u mojoj kući u Arbanasima kod Zadra, akoprem to Ugledno Družtvo nije bilo obvezano na odštetu uslijed dosude 5 listopada 1912. C. F. 251-10-22 c. k. priviznog sudišta u Trstu, po kojоj bi moja politika osiguranja proglašena nevalidalom, a moji zahtjevi, podignuti sudbenim putem radi odštete proti tom Uglednom Družtvu, netemeljni.

Josip Morović.

Zahvala.

Upraviteljstvu franovačkoga Sjemeñta, profesorskem zboru, Franjevcim i njihovim pitomcima; vrednim lječnicim gg. Dru. Masovčiću, Dru. Bulatu i Dru. Kalabiću te vlastima i cielom gradjanstvu Sinja, pak svojstima, znancima i prijateljima na iskazanom saučesni u bolesti i sprovođu našemu neprežaljenom sinu Zvonimiru učeniku IV gimnazije u Sinju ovim se iz bolnog srca dužno zahvaljujemo.

Za sva gore navedena izvješća garantujem moralno i materijalno.

Cijena: 100 komada loze sa žilama 20 kruna, a bez žila 10 kruna.

Otvilice kod Drniša, 30. siječnja 1913.

Ucviljeni roditelji

Josip i Marija Meštrović.

Javna zahvala.

Svim onim osobam koje su prisustvovale dobrotoljno i duševno sprovođu naše mile i nezaboravne:

Tonke Junaković

Najljepše zahvaljujemo fra Metodu paroku varoškom; isto P. n. gospodnjicam; i P. n. gospodi trgovackim pomoćnicima; i svim ostalim koji su doprinisli vijence, duplire i u druge svrhe.

Još jednom od svega srca svim zahvaljujemo.

Šibenik, 13 veljače.

Ožalošćena rodbina.

OGLAS.

Dneva 26/2 1913 u 9 sati prije popodne prodati će se na javnoj dražbi razni predmeti jednog dučana mješovite trgovine u Drnišu, kao raznih rukotvorina, sukna, postava, stofa, odjeća, obuće, sapuna, ulja, masla, likera, žeste, šećera, kave, raznih kolonijala, salama i drugih jestiva.

Predmeti su procijenjeni Kr. 16.538:80, a mogu se pregledati dneva 24 i 25/2 1913 od 9 do 11 sati pr. podne.

C. K. Kotarski Sud Odio IV.

Drniš 21/1 1913.

D. Mladineo.

TRAŽI SE Poslužnik = = za tiskaru

Upitati se u

„Hrvatskoj Tiskari“ — Šibenik.

Vinova loza Sasoroš.

ne škodi joj filoksera ni peronospora.

Sasoroš je veoma plodna nova vrsta loze i uspela je, dugih godina probajući je sa hidrima preradjivati slijedeća vanredna svojstva:

Iz grada i pokrajine. RAZNI BRZOJAVI.

Otvor škola. Čujemo, da će se ovi dana otvoriti pučke škole u gradu. Ovom prilikom upozorujemo zanimane čimbenike, neka ulože sve sile, eda se školske prostorije urede i očiste na način, kako će se izbjegići eventualnim bolestima. Dva ili tri dana više čišćenja i provjetivanja dvorana biti će od velike potrebe da se unište zarezniči, ako se uvaži, da nije bilo oštре zime, a toplo se dani pri-miču.

Poznato nam je, da je bilo i neko-liko slučajeva očnih bolesti (trachoma). Bojazan je, da se ta zarazna bolest opet pojavi, pa bi zato dobro bilo, da se zatraži savjeta u liečnika kojem je po-vjerenje, da pazi na zdravstvene interese u školi. Razkuživanje okuženih školskih prostorija ima se prema školskim propisima učiniti pod liečničkom upravom i pažnjom.

Pučka mužka i ženska škola u gradu kod sv. Frane otvara se u pone-djeljak 17 ov. mj. Preporučamo roditelji-ma, da svoju djecu odmah dovedu u školu, da nadoknade što su u ovo vrie-me izgubili.

Korizmene propovjedi. U Stolnoj Bazilici propovjeda mnp. o. Tomašić, franjevac sv. Jeronima, iz Zadra, hrvatski i talijanski. Propovjedi ponajviše su socijalno-kulturnog sadržaja, te ih mnogobrojno občinstvo veoma rado sluša.

Nesreća na moru. Prekjucer u ju-tro je parobrod „Tommaseo“ kod Tribu-nja udario u jednu ladju iz Prvić-Šepu-rine te ju presjekao. U brodu je bilo peto-čeljadi koji se svi potopili. U pravi još čas svjet je spašen. Jedna djevojka, koja je skoro imala potonuti, spašena je u zadnji čas. Krivnja je na brodu, jer nije imao fenjera, a bila još noć.

Milodari vatrogasnog družtvu. Vatrogasno naše društvo primilo je do da-nas slijedeće milodare kao odštetu za ples koji ove godine nije se mogao održavati: Simeone Bianchi K 10; Andrea Bianchi K 4; Antonio Bontempo K 10; Car-lotta ved. Brone K 5; Dn. Krste Bukić K 5; Krsto Margetić K 5; Ive Ilijadica pk. Šime K 1; Luka Pappafava biskup K 6; Edgardo Vidovich K 2; Dr. Ger-mano Tocigl K 5; Paolo Ostoja geodeta K 3; Giovanni Cuzmich K 5; Mate Ma-tačić K 10; Domenico cons. Barbieri K 2; Ferruccio Ferruzzi K 10; Juraj Griman K 5; Ante Tikulin K 5; Damjan Skočić K 10; Vicko kan. Škarpa K 5; G. ved. de Mistura K 3; Carlo Chiabov K 5; Dn. Ivo Biačić K 5; Frano Karmelić K 1; Ante Luković K 5; Marko Stojčić K 5; Stipe Šare K 10; Attilio Courir K 5; Marijan Selestini K 10; Alois von Meich-sner K 20; Steliano Cuzmich K 5; Nikola Viličić K 2; Giuseppina de Grisogono K 2; Mate Šupuk pk. Alekse K 6; Samo-stan Sv. Frane K 4; Ivan kapetan Carić K 5; Nicolò Rossi K 2; Otto Steinbeis K 50; Vladimir Marić K 2. — Ukupno Kruna 255.

Uprava Društva Dobrovoljnih Vatrogasca blagorodnim darovateljima izražuje svoju zahvalnost.

Tuđa srebrena kutija za duhan izgubljena je. Pošten nalaznik umoljava se da ju predade uz nagradu našem ure-dničtvu.

Umorstvo socijaldemokratskog zaatupnika.

Beč, 13 veljače. Na početku sjednice parlamenta predsjednik dr. Silvester sjetio se tragične smrti socijaldemokratskog za-stupnika Schumeiera. Izjave sučutni daše sve stranke. U ime hrvatsko-slovenskog klubu izrazio je socijaldemokratima saža-jenje njegov pročelnik dr. Dulibić.

(U socijaldemokratskog zastupnika Schuhmeiera pucao je prekjucer radnik Kunschak, brat kršćansko-socijalnog za-stupnika. Schuhmeier je na mjestu ostao mrtav. Ubojica izjavlja, da je umorstvo počinio, jer ga umoren i njegova stranka progonili).

Ministarstvo vieće.

Beč, 13 veljače. Osim pitanja o u-podpunjenju trgovackog ugovora sa Srbjom, bit će predmetom pretresanja na ministar-skom vieću i pitanje zasjedanja delegacija te zahtjevi uprave ratne mornarice.

Promjene u vojnoj organizaciji.

Budimpešta, 13 veljače. „Az Est“ javlja, da će novi statut generalnog štaba ovlašćivati šefu generalnog štaba da u svim važnim predmetima podnosi predlo-ge vladaru bez znanja ratnog ministra. Šef generalnog štaba unapred će prisu-stvovati ministarskim konferencijama i de-legacijama.

Ruski vojni krediti.

Petrograd, 13 veljače. Vojni odbor dune odobrio je kredite za nabavu mate-rijala za topničtvu.

Razkol medju Rusinima.

Beč, 13 veljače. Radi nezadovoljstva s polikom vodje bukovinskih Rusina zast. Vasilkom, razpao se ukrajinski parlamentarni savez. Ukrainci osnovat će novi klub bez bukovinskih Rusina.

Ruski car Slavenofilima.

Petrograd, 13 veljače. Ministar unu-tarnih posala izručio je generalu Skuga-revskomu, predsjedniku zadnjeg slavenskog banketa, brzjavnu zahvalu cara Nikole svim Rusima i svim Slavenima, koji ban-ku sudjelovali te se jednočini u sim-patijsama za svoju balkansku braću, na-brzjavno izraženim osjećajima.

Nemiri u Japanu.

Tokio, 13 veljače. Ustjed sve većih nemira, ministarstvo Katsura je demisi-oniralo.

I u Osaki došlo je do velikih de-monstracija proti vladinim novinama i proti vladinim zastupnicima. Masa je de-molirala i palila bezobzirce.

Politički strijaci u Belgiji.

Briselj, 13 veljače. Pošto se parla-menat spremi da ukine obće pravo glasa, nastupit će radničto dne 14 travnja u generalni strijaci.

Hrvatske narodne poslovice
uredio V. J. Škarpa, ciena knjizi broširano K 5.—, a uvezano K 6.—, nabavljaju se kod „HRVATSKE TISKARE“ u Šibeniku i u svim knjižarama.

Utemeljeno godine 1820.
Utemeljeno godine 1820.



KO ŽELI ZDRAVLJA

neka pohodi glasovito

Splijetsko sumporno kupalište

NAGY | DRUG

koje posjeduje, kako već poznato, najljekovitiju mineralnu vodu u Evropi. U jednoj litri sadržano je 31,5 grama razne soli. — Otvoreno cijelu godinu.

Prospekte šalje uprava.



INSAM & PRIMOTH

St. Ulrich, Groeden (Tirol).



Kiparske radnje iz drveta za crkve
Kipovi svetaca, oltari, propovjedao nice križni putevi, razpela, jaslice itd.
Katalog uzroka s cjenama daje se badava. Za dostavu naručbe do stacije uključivo sa škrinjom, ne plaća naručitelj.

VELIKA ZALIHA

MUŽKIH ODIELA ZA ZIMSKU SEZONU

NAJMODERNIJEGA KROJA — — — UZ VRLO UMJERENE CIENE.

SUVIŠE ODIELA ZA AMERIKU.

PIO TERZANOVIĆ - ŠIBENIK

Ne boji se nikakove utakmice.

**BAČAVA
HRASTOVIH**

OD 3½ DO 4 HL.

„CROATIA“

osiguravajuća zadruga u Zagrebu jedini je domaći osiguravajući zavod. :: Utemeljena g. 1884.

CENTRALA: Zagreb, u vlastitoj pači, ugao Marovske i Prera-

PODRUŽNICE I GLAVNA ZA-STUPSTVA: Osiek, Rijeka, Sarajevo, Ljubljana i Novi Sad.

Podružnica u Trstu, Via del Lavatoio br. I., II. kat
Telefon 25-94

Ova zadruga prima uz povoljne uvjete slijedeće vrsti osiguranja:

I. Na ljudski život:

1. Osiguranja glavnica za slučaj doživljaja i smrti.
2. Osiguranja miraza.
3. Osiguranja životnih renta.

II. Protiv šteta od požara:

1. OSIGURANJA ZGRADA (kuća, gospodarskih zgrada, tvornicu, industrijskih poduzeća).
2. OSIGURANJA POKRETNINA (pokućstva, dučanske robe, gospodarskih strojeva, blaga itd.).
3. OSIGURANJA POLJSKIH PLODINA (žita, sijena itd.).

III. Staklenih ploča protiv razlupanja.

Zadržuća imovina u svim odjelima iznosi	K 2,713.674,13
Od toga temeljna glavnica	K 800.000—
Godišnji prihod premije	K 1.363.040,89
Isplaćene odštete	K 4.970.238,48

Sposobni posrednici i akvizitori primaju se uz povoljne uvjete.

Zastupstvo za Šibenik i okolicu

VLAĐIMIR KULIĆ - ŠIBENIK

PREBLAUER, SAUERBRUNN

I AUENQUELLE

MINERALNA VODA KISELICA

Čista alkalična, posve naravna alpinska kiselica, uviek svježa, preporučena od svih lečnika kao najprijaznija voda za stolno piće te kao najbolje sredstvo proti želudčanim i bubrežnim te spolnim kroničnim bolestima. Budući je rasičena izobiljem ugljične kiseline, to je izvrstna za miešati sa vodom ili bilo kojim drugim pićem, te se piće veoma za njezine vrstne ukuse.

Nalazi se u svakom hotelu, restauracijam i svim dućanima.

Glavno skladište za Trst, Primorje, Istru i Dalmaciju:

HERMANN TONITZ, TRST.

Zastupstvo za Dalmaciju:
IVO MACHIEDO, Dubrovnik.

Velika zaliha svakovrstnih

MREŽA OD PAMUKA

(KOTUNA) od prve svjetske tvornice.

Suviše

MREŽA TALIJANSKIH (puljžkih)

KRALJICA DAGMAR

HISTORIČKI ROMAN

ČESKI NAPISAO VACLAV BENEŠ TRŽEBISZKY PREVEO PAVAO M. RAKOŠ

U cijeloj malhovskoj okolini nije bilo kuće, nije bilo kućice, u kojoj nije bilo kreveta, na kojem bi se gasio bodrički život, uz koji ne bi bio otac Dobrogost...

I kad od suza nisu vidjeli i od plača pod krovovima kad čuli nisu, kad bi se pojavila Draguška otvorile bi im se oči a kad bi im ona što rekla, opet su čuli...

„Ko bi mogao biti jednom našoj državi milija kneginja i cijelom narodu boljati nego Draguška... Krv je od naše krvi, jezik joj je kao naš, i vjera će u budičkoj državi naskoro biti kao i njezina!“

Samo vlahovi, koji se neka tri ili četiri tjedna u vrlo velikom broju vukli po okolini, pokušavali su da osvijedoče narod, da je ta djevojka vila, koju je njima poslao Crnibog, da ih najprije ukroti i savije oko prstiju i da se nakon tog pretvori u zlo, da će pri njezinom dahu svuda sve ginuti, i da joj se neće moći oteti ni u životu ni nakon smrti... A vjerovalo im vrlo malo ljudi...

Stanovnici malhovskog grada živjeli su čas prije opisanim životom.

„Sam Bog zna, draga moja, kakvi nas dani čekaju!“ rekla je gospodja Adleta neka dva dana pred badnjakom...

Po selima se već svuda spremali za blagdane, što su bolje mogli... Prvi ih put dočekaju, a da ne osjećaju na svojem zatilku ugnjetućevu nogu, prvi put zapjevat će iz duše: radujmo se — veselimo se.

Pršemislova žena htjela je još da doda: „Zar nisu srećniji — sto puta srećniji nego mi? — I pod najsiromašnjim krovom...“ A ušutala je; žalila je već i prijašnje riječi, jer Draguškino čelo pokrilo se s oblačićem, koji nikad nije dobar za mladu dušu... Samo se sagla i poljubila je Dragušku u bujno lice.

U sobi, u kojoj su zidovi, pod i strop bili sastavljeni iz umjetno izrezanih bukovih štapića, zavladala je za čas tišina; a brzo bila je prekinuta... Ušao je otac Dobrogost, lice mu se žarilo od neobične radosti, takav izraz već mnoga godina nije se video na njegovom licu... I činilo se, da radi unutarnje uzrujanosti ne može ni riječce da progovori...

Dole na dvorištu čuo se glasan govor, a katkad i cika, glasovi bivali su jači i jači... Takove buke ovđe nije bilo već dugo...

Otat Dobrogost je još uvijek šuteći stajao na pragu, upirao je pogled na majku i kćerku, koje se pritisle jedna uz drugu, kao da se bojale, da dolazi vrijeme, koje će ih da uvijek rastaviti...

U sijedorj glavi oca Dobrogosta rodila se čudna misao; a došla je kao munja a i nestala je kao munja...

Gospodje Adleta i Draguška njegovu prisutnost nisu ni opazile.

Otat Dobrogost stupio je na sredinu sobe.

„O božićnim praznicima, časna gospodjo, svim se ljudima dobre volje navješta mir... ti si najbolje volje, a za to i dolazim s najveselijom novošću... Baš čas prije došli su poslanici iz Češke!“

Gospodja Adleta uprla je pogled na donosioca vijesti skoro nepovjerljivo; i Draguška izgledala je, kao da ne vjeruje.

„Sve je uspjelo, svjetla gospodjo! — Tvoj muž je na prjestolu svojih otaca...“

Otat Dobrogost od radosti nije skoro mogao da dalje govori.

„Ta dolaze sami poslanici! — Iz njihovih usta saznat ćeš poruku svojeg odličnog muža potanje!“

Na vratima, koja su vodila u sobu, pokazalo se nekoliko ljudi u skupocjenim odjelima, postavljenim krasnom kožom, pod kojima se video ili sjajni oklop ili novo odjelo; bili su gologlavci, prva dvojica držali su u ljevicama kape sa sokolovim perima, ostali svjetle kacige...

A jedni druge poznali nisu! A to nije ni čudno! Toliko se već godina vidjeli nisu, a i tako dugo vremena ne poznaju se ni oni, koje spaja najtjesnije prijateljstvo...

„Najponiznije pozdravljamo te, svjetla našega kneginjo! — Ovo je pismo od svjetlog vojvode!“

Gospodja Adleta tek se sad trgla iz začudjenja i iznenadjenja.

„Dobro došli — u zemlju krvnih rodjaka... Moj muž?“

„Živ i zdrav je na vojvodskom prjestolju!“

„A djever Vladislav?“

„Izmirili se... nije ni došlo do boja... Ah, to je lijepa kći našeg vojvode! I tebe pozdravljamo...“

Češki poslanici nisu mogli da skinu pogled s djevojke.

„Vaša imena, draga gospodo? — Oprostite, što vas pitam...“

„Ja sam Ratmir iz Krasikova, ovo je drševičkih plemića...“

Mladi plemići bili su kao očarani, prikovani očima za Dragušku. Dakle bila je istinita priporovjest, koju su čuli još u djetinjstvu o krosoti Pršemislove drugo rođene kćeri...

Onakvu, kakva je bila, ne bi je mogao naslikati u bajci ni najzanimiviji prijevodač...

„Iz dna duše zahvaljujem vam se za vašu odanost i za svaki vaš korak... Ako vam to ne mogu nagraditi sa svojom kćerkom, ako Bog da, učinit će to moj muž i sin... U domovinu krenut ćemo ćim prije — bez odugovlaženja!“

„Kakogod želiš! Svak čas spremili smo, da izvršimo tvore zapovjedi.“

A ovo poslanstvo razvedrije je i Ljudevitovo lice. Živena se radovala, a i Jitruška pritiskala je svoje usnice na Draguškino lice; samo se jednom čelo između sviju rastiralo strašnjim i strašnjim oblakom, i samo jedne oči klone se, da se ne moraju sresti s ostalima...

Jedini Černin izgledao je, kao da bi najradnje čuo posve protivnu vijest, da je Pršemisl ponovo poražen sa svojim pristalicama, da su ga ovi ostavili i izdali i da će se ćim prije vratiti u Malhovo...

I zaboravio je zapitati poslanike, što radi njegov otac, da li su se već vratila braća, a ako ne, da li znaju što o njima...“

U glavi porodilo mu se pitanje: da li, da se vrati u domovinu ili da ostane ovđe i da pomaže bratskom narodu proti Njemcima... Ne... to ne mogu; uz one, čiji će se knez veseliti Draguški, ne bi mogao ostati, već radi tih Danaca... Da li da krene na dalje putovanje po svijetu s umjetnošću, s kojom ga poslao otac za vojvodu, sticati češkom imenu slavi i čast...? Magle nad Malhovim bivale su gušće i gušće, i misti u Sobjehrdovoj glavi bile su svaki čas čudnovatije...

„Zar ne ćeš doći k nama? — Zar ne ćeš doći da zapitaš za oca? — Sam moram da te tražim! — Čuješ li Sobjehrde? — Otac te pozdravlja, ponosi se takvim sinom i već ne može, da dočeka, da te pritisne na svoje grudi... Velim ti, Sobjehrde! Kao da me ni ne vidiš, ni ne čuješ!“

Ratmir podrmao je Černinu za rame i pogledao mu u lice.

„Kakav si čovjek postao! Prije godinu dana bio si još kao dječak a danas si junak, da niko ne bi sudio, da si tako mlad... No, to učini iskustvo! — A, ipak dodji medju nas! — Takav si, kao da si očaran! — Sobjehrde!“

I Krasikovski morao je mladića medju ostale da tako rečem, odvuci.

I dugo je trajalo, prije nego je počeo da govori, a kad je govorio, riječi mu bile kao led, a katkad štaviše i otravne.

(Nastaviti će se).

OGLAS.

Častimo se javiti P. N. občinstvu, da naša krojačnica te gg. trgovci MARKO JAKOVLJEVIĆ i IVE ŠAIN u ŠIBENIKU i PETAR PILIĆ u ZADRU prodavaju gotova **odiela** solidno izradjena iz naše čiste vunene štofe po Kr. 32— od broja 44 pa unapred, i izvrstne **kuverte** u raznim bojama takodjer iz čiste vune uz veoma umjerene cene. Vanjski trgovci, ako žele nabaviti gotova odiela i kuverte, neka se obrate našoj tvornici, gdje će na gore spomenute cene takodjer dobiti popust.

Odličnim štovanjem

**PRVA DALMATINSKA TVORNICA PREDIVA I TKALA
PAŠKO RORA & drug**

**VELIKA ZLATARIJA
GI PLANČIĆ
Vis-STARIGRAD=Velaluka**

NOVO IZRADJENE
RADNIČKE KNJIGE

SLUŽBOVNE KNJIGE

NABAVLJAJU SE U

HRVATSKOJ TISKARI

(Dr. Krstelj i drug) Šibenik.

Losconz & Hatvanski paromlinovi od Borsod Mischolz i Istvanskog dioničkog društva proizvadaju najbolje i najizdašnije vrsti

BRAŠNA

Najveće mlinsko poduzeće.

Dnevna produkcija 700.000 kilograma brašna.

Glavno zastupstvo i skladište kod tvrdke:

FRAN LENTIĆ Trst.

HRVATSKA VERESIJSKA BANKA PODRUŽNICA ŠIBENIK

Centralna DUBROVNIK. Podružnica u SPLITU i ZADRU
**DIONIČKA GLAVNICA 2.000.000 K
PRIČUVNA ZAKLADA U PRITIČCI 250.000**

BANKOVNI ODJEL

PRIMA ULOŽKE NA KNJIŽICE U KONTO KURENTU I ČEK PROMETU; ESKOMPTUJE MJENICE, OBAVLJA INKASO, POHRANJUJE I UPRAVLJA VRIEDNINĘ. DEVIZE SE PREUZIMAJU NAJKULANTNIJE. IZPLATE NA SVIM MJESTIMA TU I NOVEMSTVA OBAVLJAJU SE BRZO I UZ POVOLJNE UVJETE.

MJENJAČNICA

KUPUJE I PRODAJE DRŽAVNE PAPIRE, RAZTERETNICE, ZALOZNICE, SRECKE, VALUTE, KUPONE. PRODAJA SREČAKA NA OBROČNO ODPLAĆIVANJE. OSJEGURANJE PROTIV GUBITKA ŽRIEBANJA. REVIZIJA SREČAKA I VRIEDNOSTNIH PAPIRA BEZPLATNO. UNOVČENJE KUPONA BEZ ODBITKA.

- - GRADJEVNO PODUZEĆE - -

PETAR BLASOTTI & FRANO ŠKOTON

IZPITANI ZIDARSKI MAJSTOR - - ŠIBENIK

PODUZIMLJE SVAKU VRSTU GRADJEVNIH RADNJA I POPRAVAKA. — SPECIJALISTA U GRADNJI ŠTEDNJAKA (SPARHETA) I SOBNIH PEĆI

PODUZIMLJE ČVRSTE RADNJE U CEMENT BETON (EIZENBETON) BEZ POTREBE ŽELJEZNIH GREDA. — POSEBNA KANCELARIJA ZA NACRTE I TREBOVNIKE KUĆA PASINI PUT SUDISTA.

Poljodjelska Zajmovna Blagajna

Zadruga uknjižena na neograničeno jamstvo

u ŠIBENIKU.

Ukamaćuje novac na uložne knjižice uz

5%
0

NAVEĆA DALMAT. ZLATARIJA
ANT. RADIĆ
SPLJET
ISPALATO
članke začje badava

Vodovode

Šmrkove

svih vrsti izradjuje
najveća slavenska tvrdka
Monarkije

A N T . K U N Z
Hranice (Morava).

Praktične upute i približni
troškovnici badava.